

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Обществен съвет

ПРОТОКОЛ
№ 11

На 17 юни 2014 г. се проведе заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия при следния

Дневен ред:

1. Изготвяне на проект на дневен ред за съвместно заседание с ЦИК.
2. Разни.

ПРИСЪСТВАХА: Даниел Стоянов, Ивайло Цонев, Йорданка Бачева, Михаил Мирчев.

ОТСЪСТВАХА: проф. Емилия Друмева, Антоанета Цонева, Калин Славов, Сезгин Мехмед, Веселина Стаменова, Божидар Василев, Ваня Нушева.

Заседанието бе открито в 14,25 ч. и председателствано от господин Даниел Стоянов – заместник-председател на Обществения съвет.

* * *

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Уважаеми колеги, днес професор Друмева, няма да може да председателства заседанието, вчера бях информиран от нейно име и затова съм натоварен да

проведа днешното заседание на Обществения съвет, което е без дневен ред.

Въпреки всичко, Ивайло Цонев е предложил един текст на молба до ЦИК във връзка с електронните машини.

Предлагам ви един проект за дневен ред за съвместно заседание на ЦИК и Обществения съвет, който трябваше да го разгледаме в предишното заседание, но не достигнахме до него.

Имате ли други предложения? Няма.

Ще ви прочета текста на молбата, предложен от Ивайло Цонев:

„Общественият съвет към ЦИК моли да му бъде предоставена бюлетина за доставка на електронните машини, с които беше проведено експериментално електронно гласуване, включващо в себе си Договор за доставка, допълнение, техническите спецификации на електронните машини и условията и реда, по който беше проведен конкурс от страна на Министерски съвет.

Тази информация е налична на ЦИК и е от изключително значение за ефективната работа на Обществения съвет”.

Аз подкрепям писмото, подписал съм го. Нашият експерт по машинното гласуване има нужда от тази информация.

Нямам забележки към писмото.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Имам само един въпрос, ще направите ли един обобщаващ доклад какво се случи на тези избори и какво предлагаме по-нататък.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: За организацията ми като цяло ли става въпрос?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Предполагам, че от организацията.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: За машинното гласуване съм направил доклад, но все още се чудех как да се казва, анализ, доклад или становище. Вече е готов, но подлежи още няколко дни на чиста редакция.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Можем ли да го получим?

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Да ще го получите.

Разговарях с господин Чаушев, който ми каза, че вече от Министерския съвет им е изпратена официално една книжка, която съдържа самия отговор, условия и реда как е проведен конкурсът. Колко участника са се явили и защо са били дисквалифицирани и дадени на част от тях и т.н.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Имам молба тази молба да се входира в деловодството.

Разчитам много на експертната на Ивайло Цонев за машинното гласуване и наистина да даде становище по доклада. Реално аз потвърждавам думите на госпожа Асенова, защото срещам една много добра обучаемост взаимност от екипа.

От тази гледна точка потвърждавам мнението, че обичайните заподозрени, ако имат интерес и пристигат на заседание, са много добре подготвени експерти и съвсем лесно можем да се пренесем в другата зала и бихме били по-ефективни. Държа това нещо да бъде записано в протокола.

Докато тук ние за кратко време станахме екип, загърбвайки всякакъв вид интереси, това не може да се каже за членовете на Централната изборителна комисия.

Не знам дали си спомняте, но на последното заседание професор Емилия Друмева каза, че срещата между Обществения съвет и ЦИК ще бъде след 20 юни 2014 г., другата седмица. Трябва да обсъдим и за нас удобното време.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Като дата или като час?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: И като дата, и като час.

ГАЛИНА АСЕНОВА: На мен са ми удобни понеделник и вторник, след това няма да бъде тук.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Другата седмица ли?

ГАЛИНА АСЕНОВА: Да, но мога да изпратя колега.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не знам как да водим такъв сериозен разговор при липсата на повече хора. Ние, ако отидем на тази среща четири човека, в буквалния смисъл ние олекваме.

Ако искаме да се видим и да си кажем: погледнете какви сте, не ни обръщате внимание.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Можем да поискаме две дати.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Можем да поискаме 24 юни 2014 г. и да го определим евентуално за 14,00 ч., за да съвпадне с регулярните ни заседания и част от хората във вторник в 14,00 ч. идват. Не знам днес защо не са тук.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ако не се направи това през другата седмица, няма смисъл да се прави, защото идва месец юли и ние ще отидем на почивка и никой няма да иска да се занимава.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Следващият вторник е дата 1 юли 2014 г.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Най-късната дата е 1 юли 2014 г.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Ако искате на 24 юни 2014 г. в 14,00 ч. да поискаме среща, но ако не е възможно, тогава да се премести на 1 юли 2014 г. Така да се разберем и да предложим на професор Друмева.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Това сме хората, така че ние, целият Обществен съвет, няма как да се съберем.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Съгласно правилника на нашето заседание трябва да присъства някой от членовете на ЦИК, аз не съм им виждал очите на нито един от близо месец.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Ние сме в такъв междинен период.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Предлагаме за дати за срещи с ЦИК – 24 юни 2014 г. или 1 юли 2014 г. като резервна дата от 14,00 ч.

По точка 1 – Проект за дневен ред за съвместно заседание с ЦИК.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Този проект за дневен ред за съвместно заседание с ЦИК е изготвен от Веселина Кирилова.

Ще помоля да го погледнем и да преценим кои от въпросите са за разговори с ЦИК и кои са за наша консумация.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Може би, първа точка да отиде към края на дневния ред, защото все пак това са техническо-организационни въпроси.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: За мен въпросите са технически и организационни. Ако разсъждаваме от гледна точка според мен техническите въпроси са ни най-важни и организационните. Никой няма да ни слуша, ако се оставят най-накрая в дневния ред.

По точка първа за мен всички въпроси са много добре поставени.

По точка втора, организационни въпроси, мога да обърна внимание по първия „Начин на входиране/предаване на становища”. Това също не стои, защото се оказва, че трябва да е официално през деловодството и с входящи номера.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Във всяка нормална институция е по този начин.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Сложна е реакцията от ЦИК и обратната връзка на становищата на ЦИК. Това за мен е задължително. Първа точка е хубава, без електронната поща.

В точка 2 за организационните въпроси и взаимодействието с ЦИК „Начинът на входиране и препредаване на становища и предложения на Обществения съвет” това отпада, защото преминава през деловодството официално и няма друг начин.

Срокът за реакция и обратната връзка, и становищата за мен са съществени въпроси.

Ще ви бъда благодарен, ако дадете някакви бележки.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Формулирана точката по този начин веднага ще реагират агресивно.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Този дневен ред ще бъде формулиран само като основни точки.

Например, точка 1 – технически въпроси. Точка 2 – организационни въпроси и обратна връзка с ЦИК.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Тогава означава, че някой от нас трябва да артикулира тези неща от името на Обществения съвет.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз трябва да ги артикулирам.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Ние сега, като ги обсъдим, Даниел Стоянов трябва да напише писмо до председателката с датите и дневния ред.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ще напиша едно информационно писмо и ще го пусна до всички по електронните пощи.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Ако няма да конкретизираме, така разбрах.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз предлагам това.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Не е ли по-добре точка първа и точка втора да се съединят и да напишем „Организационно-технически въпроси”.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Съгласен съм.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Смушава ме думата „разширяване” в точка трета, защото ние в едната хипотеза имаме приемане на нови членове, а в другата хипотеза имаме отпадане. Тоест да бъде „промяна състава към Обществения съвет”, което означава принципи, правила и процедури.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Искам да обърна внимание на един въпрос, който се намира в точка 3. Трябва ли да го обсъждаме с ЦИК, или не? Защото правилата и приемането на новите членове са указани в решението на ЦИК и в нашия правилник. И там нямаме какво да дискутираме.

Това, което бих предложил на наше вътрешно обсъждане и внимание, например да добавим изисквания към организациите и наблюдателите и начин на отпадане и изключване и изключване на членове. Това са въпроси, които ние трябва вътрешно да ги дискутираме и да ги предложим за изменение евентуално на нашите правила и оттам да отидат за одобрение от ЦИК.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Ако си спомняте, Цветозар Томов последният път, когато присъства на заседанието, помоли изрично и от името на ЦИК останах с убеждението, че го прави да обсъдим въпросния проблем с регистрацията на наблюдателите, който се

показа като дефект на онези избори и да предложим критерии към наблюдателите и организациите, които биха регистрирали, а не просто тези, които се присъединяват към Обществения съвет след това. Нещо, за което вероятно става дума в точка трета, а изобщо начина на регистрация на такива организации.

Според мен, би следвало да се постави тази точка, защото вероятно самата Централна избирателна комисия има някакво виждане по въпроса.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз съм войнствен в тази точка, защото първо, като юристи законът ни е казал кой може и кой не може да бъде регистриран като наблюдател. Това, че някои злоупотребяват с функцията на наблюдатели в изборния процес, остава да тежи на тяхната съвест.

От друга гледна точка обаче, като адвокат и изхождайки от личния си интерес, евентуално ние можем да се опитаме по някакъв начин да прокараме критерий за приемане на членството в Обществения съвет, както говорим с писмата за докладите относно констатациите от извършеното наблюдение.

Тоест, поставяме формално още една пречка, и който иска, да нямаме нищо против, предайте доклад. И това може евентуално да го предложим на ЦИК. Никой няма да има времето и желанието в Народното събрание да се занимава точно с този проблем.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Това не е много сигурно, защото точка 5 точно така е формулирана – предложение за законодателни промени в материала на Веселина.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Веселина е направила едно обобщение на всичко, което ще говорим.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Колеги, сега по същество ли обсъждаме точка 4.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Обсъждаме точка 3.

Искаме ли да говорим по тази тема с ЦИК, или не?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Имам следното съображение, по принцип, ако ние действително сме суверенен орган, това е наш

проблем., но ние не сме съвсем суверенен орган. Ние дори не сме орган, а сме нещо към ЦИК.

При това положение според мен, дипломатически е хубаво, от дипломатична гледна точка да вземем тяхното мнение и становище. Например, по възлови въпроси: Редно ли е да въведем режим на изключване. Бил си тук, не си посещавал, имал си неприлично поведение и т.н., изключваме те, или по принцип. Те ще кажат по принцип не е хубаво, не е целесъобразно и ще вдигаме медиен шум, по-добре да са мъртви души, но да не си създаваме допълнителни проблеми.

Вторият възлов въпрос е, когато приемаме, въвеждаме ли някакви бариери, или е само пожелание?

Това са двата възлови въпроса. Тоест от дипломатическа гледна точка да чуем тяхното становище, а след това ние да въведем нашата практика и нашите решения.

Според мен е по-удачно от тази гледна точка да го подложим на обсъждане, редно е да е с тях.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Аз приемам, защото след това, така или иначе, самите правила за работата на Обществения съвет се одобряват от ЦИК.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Те ги одобряват и вземат решенията за изключване или включване и т.н., редно е. Ние съвместно с тях работим.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не можем и като точка 2 да предложим обратна връзка и комуникационни канали между ЦИК и Обществения съвет?

ГАЛИНА АСЕНОВА: Извън организационните въпроси ли?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това са извън организационните въпроси. Да наблегнем, да им го кажем и да го знаят.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Вие преценете, ако искате можем да ги извадим. Ако трябва контакти с всички работни групи, това ли е?

ГАЛИНА АСЕНОВА: Когато имаме становище и обсъждане на дадена проблематика, какво се случва с него.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Това са всички организационно-технически въпроси. Ще има ли техен представител? Ще има ли обслужващ човек и т.н. Предоставят ли ни документи, и по какъв ред? Те как откликват на нашите питання.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Основното, което е, че трябва да поставим на преден план, когато е тази точка за сроковете. Нямаме ли срокове, в които да получаваме тази обратна информация по каквото и да е наше становище ще си остане така, както е към настоящия момент.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Добре точка първа става „Организационно-технически въпроси”.

Господин Мирчев, как да формулираме точка 3, аз съм съгласен с Вашето мнение.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Промяна в състава на Обществения съвет.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Точка 3 става точка 2 в дневния ред.

Промени относно въвеждане на ограничения при регистрация от ЦИК на наблюдатели.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Може би трябва да запишем като тире правила и процедури.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Това е част от четвърта точка.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Това са вече препоръки.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Да, това вече са конкретни казуси.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, имам предвид това, което Вие казахте, проф. Мирчев. Ние ще ги информираме за промяна в нашия състав, членове на Обществения съвет. Ние говорим евентуално изобщо ще повдигаме ли въпроса за регистрацията на наблюдателите.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Според мен, това е тематика на точка четвърта. Защото е свързано с промяна на самия Кодекс.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Точка четвърта е един сбор от информация, какво ние сме поискали и какво не сме получили. Веселина го е направила за нас.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Да, но това са тематика и занаят. Включително допълнително и сега ще ви кажа две - три неща, които ми се струва, че са важни.

Ние, ако поставим на тях един списък, защото това е съдържателната част всъщност от нашата работа и трябва да го изпишем предварително. Например, проблема с личните данни и „ГРАО“, но надали е само „ГРАО“ в този проблем. Проблемът със списъците. Проблемът с разяснителната кампания. Сигналите и жалбите, например има едно нещо, което се нарича регистри. Предвидени са регистър на жалбите и регистър на сигналите.

Мисля, че това е изпуснато в методическите указания, специално ще ги проверявам, най-малкото на практика нищо не се направи. След това, дали това е централен регистър в ЦИК или е регистър отделно в ЦИК за сигнали и жалби, които се подават в ЦИК и отделно в РИК-овете.

Защото регистрите са изключително важно нещо от гледна точка на публичност и от гледна точка на проследяване какво се случва с подадените сигнали и жалби. Може би има три - четири тежки момента в изминалите избори. Едното е, че всъщност сигналите и жалбите не проработиха като механизъм за пореден път. Подаваме ги, никой надлежно не ги регистрира. Кой се е произнесъл, кой не се е произнесъл, много ми е трудно да отида и да проверя какво е станало – има ли решение, няма ли решение, препратено ли е или е отхвърлено съдържателно. Всичко това е накъсано и в края на краищата няма никакъв ефект. Ние, като наблюдателски организации, за какво наблюдаваме, за да си пиша аз доклада през юли месец, два месеца по-късно или оперативно чрез инструментите на сигнали и жалби до един час от регистриране нещо да се случи. До един ден от регистрирането нещо да се случи. Всъщност много трябва да акцентираме върху сигналите и жалбите.

Едно от конкретните неща са регистрите. Предвидено е в Кодекса, тук ЦИК трябва да си довърши работата като методическо указание и да си избере съответната организация.

Освен това, много се къса връзката. Тук е видимо и по линия на други неща, връзката между РИК и ЦИК.

Районните избирателни комисии и Централната избирателна комисия не са създали достатъчно добра и стройна организация как да функционират РИК-овете, как да не крият информация и как навреме да си свършват работата. Това е един възел от проблеми и решението е в ЦИК на практика.

На тях сега, първо, не им остана време да си свършат работата и не подобриха ситуацията. Ние деликатно трябва да обрисоваме тази ситуация и да кажем, че ако има избори през месец септември, на базата на действащия Кодекс те могат много да усъвършенстват механизма и да го доработят и могат да го направят, след като сега им свършат отпуските. През месец юли това може да се направи преди голямата си отпуска през месец август. И да не ни се извиняват следващият път, че нямат време.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ако има избори на 29 септември.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Между 10-ти и 20 юли, след две седмици могат да седнат и тези неща да ги оправят.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Добре, забавата я оставяме така в дневния ред – обсъждане на всички подадени предложения и становища от Обществения съвет, така ли?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Не, по-скоро да го преформулираме. Ние ще маркираме няколко възли. Необходимо е да измислим термина. Ключови проблеми, които ние сме регистрирали, които изискват методическо усъвършенстване, или процедури да се измислят и т.н.

Ключови проблеми, за да се повиши качеството на изборния процес. Ако искате така да запишем, ако ви звучи добре.

Ние сме регистрирали проблемите, дефинираме ги, но можем да нямаме, но може и да имаме конкретни предложения за решения. Поне посоката, в която да се търсят решенията.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Можем ли да запишем: „По отношение на ЦИК към повдигнати ключови проблеми от Обществения съвет”.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Тласка ви да критикуваме директно и те да ни се сърдят и накрая да няма ефект.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не, ние им поставяме нашите проблеми и искаме тяхната реакция. Аз така го разбирам.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Да не заставаме директно срещу ЦИК, защото няма да има практически ефект.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ние ще ги помолим да са готови по този дневен ред и да имат отношение.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Искам да ви кажа още две конкретни неща. Където е записано „Медийни пакети” има един много голям проблем в самия Кодекс, това са така наречените платено и неплатено отразяване в рамките на кампанията, което означава от 25 април до 23 май, на прояви, изяви и т.н.

Медиите изключително много спекулираха и част от нарушенията са по тази линия, че всъщност е платено, само че те го обявяват като неплатено. Това е форма на дискриминация между партии и ние подадохме няколко сигнала. Тоест трябва разширим тематиката. Не само медийните пакети, което е много дребен и периферен въпрос. Това са 40 хиляди лева за малките и периферни партии.

Това изобщо не се отнася за големите партии и за парламентарно представените и за субсидираните. От „Глас народен” нагоре не се отнася за нито една партия. Така, че ние се фиксираме в някаква дреболийка медийни пакети, а изпускаме важното. Важното е сбърканата формула в Кодекса, че допускат хем платени, хем неплатени. Това трябва да го поставим.

На следващо място е големият проблем за изборната администрация.

Няма изборна администрация, но има идея да има. Вижте, докато няма нарочна специализирана изборна администрация, подчинена на ЦИК, всъщност системата на ЦИК е създадена горе на

върха и цялата йерархия надолу я няма, но някой тази работа я извършва.

Други администрации. Дайте да назовем другите администрации и ще видите набързо какъв е списъкът: това е администрацията на правителството. Централната изборителна комисия прехвърля на администрацията на правителството. Правителството прави конкурса за машинното гласуване и свършва цялата работа с тонерите. Правителството пази машините. Правителството организира административно проучване, за да се открият в чужбина секции или не. Това е администрация на правителството. Много неща можем тук да се сетим.

Второ, общинската администрация, която ви пази списъците. Разлепва списъците. Поддържа списъците и много други неща и накрая имате общинска комисия, която като си свърши РИК работата, чувалите се носят и се предават за двегодишно съхранение. Това е администрация, но общинска.

След това, „ГРАО“ администрация ли е?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, администрация е.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Държавен административен орган е цялата система на „ГРАО“ и тя всъщност работи за ЦИК.

Донякъде работи и МВР, и Прокуратурата със своите администрации. Всъщност липсата на нарочна специализирана подконтролна администрация довежда до това, че административните услуги и обезпечаване на изборния процес се разхвърля на много такива администрации, но кой ги контролира? Не ги контролира оторизираният властови орган ЦИК, а някакви други отново държавни, но първо няма синхрон между тях, нямате и координация. И, второ, те са достатъчно безотговорни. Защото те не се подчиняват непосредствено на закона и на решенията на ЦИК.

Първо, трябва да поставим и този въпрос, защото той също е генерален въпрос от гледна точка на професионализацията и контрола на процеса. На практика не беше направена стъпка напред на тези избори.

До следващите избори този проблем, разбира се, не може радикално да бъде решен, но могат много стъпки да се направят по линия на синхрона и координацията и малко повече прозрачност. Например, администрацията на МВР, като работи, обслужвайки изборите, ние по какъв начин разбираме къде какво прави? Преди, по време и след.

Общинските администрации. Кметът е в масово нарушение. Прибират списъците, два дни, една седмица, две седмици, преди изборите и проформа, аз мога да отида и да проверя, но трябва да почукам, да поискам разрешение, да изчакам да се върне от обедна почивка и след това мога да получа достъп до моите списъци. Това е абсолютно беззаконие. Това е някаква дреболия, на която не се обръща никакво внимание. Това са кметовете. Когато такъв кмет всъщност наруши закона и принципите на публичност и демократичност – има ли някакви санкции, има ли механизъм на санкции срещу него? – Никакви.

Това е някаква администрация, която извършва своеволия и не е подчинена на ЦИК.

Много неща могат да се направят, като излезе специално решение на ЦИК и те да се координират например с правителството и правителството да пусне предварително нагоре дадено нещо. Информират се медиите, наблюдателските организации и да се упражни натиск. Подобен тип дреболии, които имат в края на краищата много голям съвкупен ефект, да започнем да ги изчистваме, поне да се възбуди вниманието по този въпрос и някакви усилия да започнат. Много е важно това.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Освен медийните пакети, равнопоставеност между платената и неплатената агитация ли да запишем?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Не, поради факта, че Изборният кодекс допуска два режима – платено и неплатено отразяване. Много медии се изхитриха и всъщност злоупотребиха.

Публикуват по такъв начин неплатено, че имат косвени доказателства, че това всъщност са платени публикации. Ще ви дам

пример. Една и съща публикация с идентично име, с една и съща снимка и с еднакъв текст се появява в пет вестника в един и същи ден. В четирите вестника е с гриф „Платено“, а в петия вестник е „Редакционна публикация“. Очевидно това е дадена матрица и се дължи плащане. Мога да платя с пари или с влияние. Най-различни плащания има, но не може в „24 часа“ и в „Труд“ да е платена, а във в-к „Стандарт“ да е неплатена. При това всички подобни публикации платени и неплатени във вестник „Стандарт“ се подписват с името на една единствена журналистка, която следи всички кампании между пет и десет, наблюдава. Пише материала и вестник „Стандарт“ на другия ден, тоест тя поема персонално цялата отговорност, защото има изисквания да има автор.

Извинете, но това са толкова цинични неща, че няма докъде повече.

За да приключа и да ви е ясно, че когато аз подавам сигнал срещу вестник „Стандарт“ към ЦИК, Централната изборителна комисия изобщо не реагира. Защо? Защото аз съм направил формална грешка. В Кодекса е записано, че когато става дума за медии, трябва да подавам жалби. Моята юристка в този пункт се объркала и когато ние я питаме дали даваме сигнал или жалба, тя казва напишете сигнал. Ние пишем сигнал, защото е специално за медия, а ЦИК го отхвърля, а става дума за нещо абсолютно фундаментално, тъй като вестник „Стандарт“ е един от най-мощните всекидневници.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не мисля, че това е причината професор Мирчев.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Това беше само като скоба.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Казаха ли ви веднага, че е отхвърлена или вие трябваше да си проверите или да изчакате?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Трета седмица, четвърта седмица. Например, това съм го подал в съботния ден и трябва до 24 часа да ми отговорят.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Подадено е от името на неправителствената организация.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Второ, миналия път ви раздадоха една справка. Те ни дават отчет само за брой жалби. Самото ЦИК не дава какво е направило със сигналите.

Просто те са дискриминирали. Сигналите са тринадесета категория. Жалбите са важни и ние реагираме на жалбите, а на сигналите си позволяваме лукса да не реагираме изобщо.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Разликата между жалба и сигнал, може би не е много голяма и се губи някъде връзката.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: В закона са сигнали и жалби, никъде не е казано, че едното е трето качество, а жалбите са първо качество.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Жалбата е от заинтересовано лице принципно, а сигналът е от неправителствените организации и граждани за извършено нарушение. По правна идентичност механизмът по тяхното отговаряне е еднакъв.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Има и други тънкости, които ние ще опишем в нашия отговор. Например, там е записано, че имаш право да подадеш сигнал не по-късно от 24 часа от нарушението. Ние подаваме жалба за систематично нарушаване на дадено нещо и тъй като е систематично и не сме показали ден и час, те казват, че това е формално и можем да не се занимаваме с него. Разбирате ли, такива тънкости има.

Ето неща от практиката, които ви съобщавам като опит от тези избори. Това с медиите е много важно, защото медиите са основен субект и имат огромно влияние. Огромни сили се опитват да се възползват и злоупотребяват чрез тях.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Молбата ми е да формулираме точка 3 по дневния ред.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Нека да бъде ключови проблеми, но трябва да определим за какво. Ключови проблеми с прозрачност, демократичност и честност в Евроизбори месец май 2014 г.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Записваме като точка 3 – Ключови проблеми с прозрачност, демократичност и честност в Евроизбори 2014 г., констатирани от Обществения съвет.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Всички тези неща трябва да бъдат открити в нашите анализи.

ГАЛИНА АСЕНОВА: В случая каква ще бъде разликата между така формулираната трета точка в момента и казаното в този материал в точка 5, в случая точка 4, към която се насочват.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: По-скоро трябва да ги обобщим.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ще си позволя да ви прекъсна, за да ви кажа каква беше идеята, защото си спомням какво говорихме преди две седмици.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Аз разбирам каква е идеята, няма нужда да се уточнява, но начинът, по който сега се съгласихме да формулираме, означава, че ние просто се отказваме от идеята на така предложената точка четвърта. Това всъщност е още едно нещо, което преди малко исках да кажа.

Това, което Веселина е обобщила, че ние вече сме предлагали в наши становище и не е ясно дали, и ако е да, как ЦИК е реагирала на тези наши становища.

По принцип са неща, които са свързани с комуникацията между Обществения съвет и ЦИК. Ние вече веднъж в първа точка ще го поставим на тяхното внимание. Например, тук сме изработили становища за обучителното звено и твърдахме, че не е редно всичките членове на ЦИК да бъдат част от това обучително звено и настоявахме да не бъдат проформа тези срещи, а поне да се постараят членовете да ги превърнат в обучителни, а не едночасова информационна среща, но никой не обърна внимание на това нещо.

В точка четвърта, така както е написано от Веселина, разбрах че става дума за това. Тя настоява, и вероятно е редно да покажем, че все пак сме дали някакви становища, водили сме някакви дискусии по дефекти, които ние сме предвидили, че ще се случат и реално те се случиха.

Професор Мирчев преди малко предложи да не използваме този подход с идеята да бъдем по миролюбиви, което донякъде приемам с идеята за бъдещо по-добро сътрудничество – О'кей, макар че съм доста песимистично настроена по тази тема, но все пак

добре. Ако ще поставяме просто ключови проблеми изобщо на изборния процес и неща, до които ние сме достигнали в наблюдението си, предлагам да ги обединим и просто да извадим едни теми, така както бяха формулирани преди малко от професор Мирчев, защото ето тук в така изброените под тирета на четвърта точка се включват и тези, които са записани към точка пета. Може би единствено за наблюдателите няма поставено тире. Иначе има и за информационната кампания и за обучението и за медийните пакети.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: За социологическите проучвания няма.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Също не е записана и преференцията и може би бюлетината трябва да добавим, защото вероятно и тя беше някакъв друг проблем, като теми. Обаче да се разберем какво правим, за да е ясно за всички, че по еднакъв начин подходяме.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това, което имах предвид, е така, както се бяхме разбрали преди две, три седмици, беше да извадим анализ, поднасяме становище и казваме: „Вие не сте взели отношение по тях и какво правим“? Затова предложих да чуем тяхното отношение по тези проблеми, които ние вече сме констатирани.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Донякъде подкрепям предложението на професор Мирчев, защото това малко е безсмислено в момента. Може би ние още в първа точка в организационните въпроси трябва да споменем, че поради факта, че комуникацията и обратната връзка ни куцаше тотално, ние нито разбрахме какво се случва с нашите становища, нито разбрахме защо вие не ги възприехте, ето го дефектът. Имаме ли обучени районни комисии? Нямаме. Имаме ли обучени секционни комисии? Нямаме.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Изцяло подкрепям Галя, тя е права.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Цялата тази четвърта точка трябва да се пренесе в първа точка.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Цялата точка 4 става подточка 1.1.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Точно така. Дефекти на комуникацията. Ние имаме становища по тези въпроси, както са изписани тук, ние сме направили такива становища и сега, тъй като нямаме комуникация върху тях, настояваме отново да се разгледат, защото те са валидни и към днешна дата.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Съгласен съм, но проф. Мирчев дипломатично отхвърли моя коментар.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Това не пречи да останат тези неща в първа точка и да ги артикулираме и вече, както той предложи, точка 3 всъщност да бъде единствено концентрирана върху ключови проблеми, като част от тях ще включат и тези, по които вече сме давали становища.

В обученията единствено сега излезе и се учудих, че на тази обща среща, която направихме с нашите координатори на наблюдателите половината от тях наистина настояват за регистри и смятат, че регистри на обучени членове на секционна комисия биха допринесли за по-добро качество на изборния процес.

Не на партийна квота регистри, а човек, който е преминал обучение и е с някаква визия за бъдещо участие отново в изборния процес, да получи някакъв сертификат за това нещо и той да бъде част от тази професионална изборна администрация. И това също да бъде някакъв мотив за бъдещото участие.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Искам тези неща да се артикулират изрично на срещата.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Настояваме тази комуникация най-накрая да е ясна.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Всъщност това, което ни беше казано от ЦИК още в началото, беше, че не може да ни бъде обърнато внимание на всяко едно становище или решение, понеже са много заети и веднага след изборите ще получим обратна връзка. Това беше малко странно, при условие че се произнасяхме с решения, които са важни ден за ден. Беше ни казано, че когато не са толкова заети, тогава ще ви отговорим, което беше доста интересно.

При условие че действително заедно и поотделно сме обсъждали и работили по редица теми, е крайно време действително да настояваме да получим отговор и мнението на ЦИК по всички тези теми, по които до момента сме им давали някакво становище.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Съгласен съм.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Първо, все още са актуални. Второ, защото сме работили по тях. Необходимо е да имаме тяхното становище какво мислят за тях и дали смятат някои да инкорпорират в тяхната работа. При условие че до момента толкова време не сме получили нищо, около което и да е конкретно решение, становище, да смятаме, че в рамките на едно заседание за петнадесет минути или за един час ще получим детайлно мнение за всички тях, е абсолютно несериозно.

Може би по-скоро на първата среща, която ще имаме, да бъде по-обща с всичко, което досега казваме и да си насрочим веднага след това една среща, в която детайлно да ни дадат и да обсъждаме с тях конкретни забележки по тези становища и в контекста на препоръки е може би по-организационно и по-лесно.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, предлагате ли текст за точка 1.1. Аз държа да го кажем и те да знаят.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: В смисъл да се каже на ЦИК, че ще очакваме съответна реакция рано или късно.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В четвърта точка са изредени проблемите, които сме поставили във всички наши становища.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Те не са просто към днешна дата.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Има проблеми, които не сме дефинирали, така ли да разбирам?

ГАЛИНА АСЕНОВА: Да, точно така.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Имам конкретно предложение да бъде в една точка с две подточки. Проблеми, които ние сме алармирали за тях, и проблеми, които сега за първи път ги даваме на вниманието на ЦИК, като опит за обобщение от изминалите избори. Тоест точка „А” и точка „Б”, защото те съдържателно са еднотипни.

ГАЛИНА АСЕНОВА: По точка „А” ще искаме, тъй като вече ние имаме становище.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: По скоро да бъдат като точка 3.1. и точка 3.2.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Добре, в точка 3.1., или точка 3а, или точка 3б.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не съм съгласен с вас, но както и да е.

В точка 3.1. записваме това, което е било досега. В точка 3.2. до датата на изборите изразени в становища на Обществения съвет в предизборния период.

Първо, да запишем до датата на изборите, за които сме алармирали.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: На практика ние сме предоставяли и готови решения.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Първо, до датата на изборите, за които сме изпратили становища.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Тогава трябва да напишем и за социологическите проучвания.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Точно така.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Трябва да бъде записано в отделна точка, а не заедно с медийните пакети.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Записано е „Огласяване на данни от общественото мнение, анализ на ГИСДИ”.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е за анализ.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Сега правим дневен ред, който да им предложим.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В точка 3а няма да изброявам всичко, което е записано тук. Това е за нас.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: В Централната избирателна комисия би трябвало да знаят кои са нашите решения и становища.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Идеята ми беше тази точка да се постави още от началото, но поради дипломатична гледна точка да я оставим в организационните въпроси.

Втората точка ще бъде след датата на изборите.

ГАЛИНА АСЕНОВА: По точка 2 трябва ли да дефинираме темите, за които стана дума.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Промяна в състава на Обществения съвет ли?

ГАЛИНА АСЕНОВА: Не по втора подточка в точка 3, трябва ли да дефинираме теми, които бихме искали да обсъдим като проблематика с ЦИК, като наблюдатели и информационна кампания?

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: По първа точка те вече знаят нашите решения. По втората точка е хубаво да имат информация. Редно е да бъдат изложени.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Отново показваме, че това са някакви теми, които ние сме дефинирали като проблемни и сега.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Всичко това ще им бъде в полза, тъй като ЦИК сега ще изработят препоръки за законодателни промени.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Ако парламентът работи до края на юли, има време да внесе редица промени.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: От Таня Цанева разбрах преди малко, че идеята им е да предоставят много на брой препоръки, които да са сигурни, че ще минат със сигурност, а не да ги затрупат с изключително много препоръки, които ще забавят процеса, и накрая нищо да не стане.

При условие че става въпрос за малко, но важни препоръки, може би е по-добре и ние да се концентрираме в тази сфера.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В точка 3 предложението е да изредим проблемите и информирането. Добре, кои проблеми ще изредим и ще поставим на тяхното внимание?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Всички тези.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Например, информационна кампания, наблюдатели, списъци.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Първото е, за личните данни. Второто е, за списъците.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Записал съм след датата на изборите акцентиране на процедурата по даване на сигнали и жалби. И тук вече да стане регистър на сигналите и на жалбите.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Да.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Отделно се говори за регистър на сигнали.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Затова казах на сигналите и жалбите.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: И трябва да има яснота дали само на ниво РИК, или са само на ниво ЦИК.

Тук е записано за изборни книжа приложение № 5 и приложение № 70, какво е това?

ГАЛИНА АСЕНОВА: Това са становищата, които сме направили по приложение № 5 и приложение № 70.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Едното е за местата за лишаване от свобода – приложение № 5, а приложение № 70 беше за подписите на независимите кандидати.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Огласяването на данни е много голям въпрос. Не можем да променим режима в Кодекса от забранителен да стане разрешителен. Има смисъл само, ако ние искаме тези, които огласяват данни, да ги глобяват, което те имат основание да правят и са задължени, но не го правят.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Можем ли след датата на изборите да повдигнем въпроса, за който казахте, по отделни теми платени публикации.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Да, това могат да го оправят в Кодекса.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е след датата на изборите.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: За медийните пакети аз не виждам никакъв особен проблем. Проблемът е за платено и неплатено, и цялата неразбория, която върви.

Вторият голям проблем е, че интернет сайтовете не влизат за регулация.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Точно така, това е голям проблем.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Самите те, голяма част от тях нямат съзнание, че са медии. Никой не ги обвинява, че са медии, и никой не търси някаква отговорност от тях като медии.

Има един много дребен и смешен момент, че когато трябва да си обявяват тарифите за политическа реклама плюс договорите, всяка медия трябва да го направи на своя сайт. Те нищо не обявяват, просто защото нямат сайт. Затова той по никакъв друг начин не се чувства задължен, законът не е казал, че има друга алтернатива, и те го обявяват. Не спазват това основно правило и задължение, което им е вменено. Има такива дребни неща, които много лесно могат да се оправят.

Първо, за платеното и неплатеното.

Второ, да кажем, че сайтовете от някаква гледна точка и при някакви условия са медии.

Трето, обявяване на ред, време, тарифи на сайтовете.

Например, ако има сайт, стане някаква засечка ,те го блокират и спират този комуникационен канал.

Става дума за регулация на медиите като посредник в предизборната кампания и това са частни неща на тази регулация.

Самите медийни пакети също са регулация. Кой има право и кога, какъв отчет и т.н. Всичко това е в тематиката регулации.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Добре, тогава да запишем регулация на медиите в изборния процес.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Точно така. Проблемът е регулацията.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Точка първа е за регистри на сигналите и жалбите.

Точка 2 е за платеното и неплатено съдържание на публикациите.

Точка 3 е за проблема с наблюдателите.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Да запишем регистрация на наблюдателите.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Защо това го казваме след. За проблемите с наблюдателите ние не сме направили становища. Те са преди и по време на изборите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Едните са констатирани до датата на произвеждане на изборите, а другите са констатирани след, а не проблемите в коя фаза на изборния процес са.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Разбрах ви. Тук да казваме ли нещо конкретно или само ще го фиксираме като термин.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Мисля, че трябва да го фиксираме.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Те самите ще го повдигнат, така че трябва да бъде фиксирано.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Като срещнах Таня Цанева ми каза, че това ще е една от основните теми, които и те ще обсъждат и ще търсят становище. Каза ми, че дори ще ни попитат и е хубаво, ако ние имаме конкретни предложния и мнения какво мислим за това. Може би е редно да обсъдим темата.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Тогава да ви кажа няколко неща, които витаят вече като конкретни предложения.

Първо, какъв да бъде списъкът на наблюдателските организации. Има дори радикално предложение да бъдат сведени до десет броя, кандидатстват 100 и по някакъв лицензионен режим избират 10. Това е директната регулация на бройката, която е твърда. Има обаче и индиректна по-мека регулация. Всяка организация предварително трябва да декларира, че отговаря на определени условия и ако отговаряш те регистрират, ако не отговаряше тогава бройката е плаваща, но например няма да бъдат 36, а ще бъдат около 15.

ГАЛИНА АСЕНОВА: За какви критерии става дума?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Кой ще определи тези критерии?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Законът ще ги определи. Нашият колега Стоил Стоилов пише много интересни работи. Например, наблюдателска организация, може да бъде само тази, която покрива минимум 10 МИР-а.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е абсолютна дискриминация.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Винаги зад организация, специализирана като твоята, може да се отвори скоба плюс организации, които са строго специализирани, например за местата.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е абсурд.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: При местни избори, как ще покрива определен брой МИР-ове?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Например, има друго негово предложение, което да може една организация да регистрира наблюдатели не повече от 10% от броя на СИК-овете, което означава, че ако имаме 11 500, аз мога да регистрирам 1150 наблюдатели, а не повече. Като се отвори скоба РИК-ове плюс още нещо, ще станат например не повече от 1300 наблюдатели.

Могат да бъдат 10%, могат да бъдат 20%, могат да са и 30%, но за да се постави някаква горна граница на бройката. Включително той цитира някакъв стандарт, който на мен не ми е известен, където се счита, че един наблюдател спокойно може в рамките на деня да покрива от 10 до 12 избирателни секции.

Такъв тип неща вече се пускат не само от него, но и от други хора. Той не е категоричен, разбира се, и се основава най-много на международен опит. Вашите организации би трябвало също да обмислят практики, добри практики, които да обясните и да разкажете къде и как се прилагат, за да можем ние да се позоваваме на тях.

Например, любопитния проблем, след като ЦИК те регистрира, след това правиш ли си публичен анализ или си подвиваш цялата документация работил или неработил, незнайно какво си работил. Обществото трябва да разбере какво си свършил, какво си покрил и с какви критерии си работил, както и какъв е продуктът от твоята работа.

Защото ти не обслужваш само някаква партия, която ти възлага работата, а обслужваш обществото – нали така?

Това е от обществен интерес. Когато аз съм регистриран, след това аз да си напиша доклада или отчета и той да бъде публикуван например, не в моите сайтове, и ако може никой да не се интересува

от тях, а в ЦИК, защото ЦИК ме регистрира и тогава вече има публичност.

Ако ЦИК се обърнат към организациите да бъдат така добри и т.н. да си направят отчетите и докладите до 30 юни, то би се превърнало вече в задължение и когато аз отивам да се регистрирам предварително знам, че е по някаква матрица. Централната изборителна комисия може да ни направи матрицата, някаква система от въпроси – 10 или 30 въпроса, по които всяка организация да отговори, и това всъщност да им бъдат докладите, за да докаже на ЦИК, че правилно са били регистрирани и следващия път, като кандидатстват, отново да бъдат регистрирани. За такива неща става дума и мисля, че те са много рационални като предложения.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: По аналогия с регистрацията на Агенцията за социологически проучвания в изборния ден, там не трябваше ли да си подават методиката на извършеното социологическо проучване като брой избиратели.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: На един предварителен етап Цветозар Томов, каза че ще иска методики и това беше записано, но дали са проверявали методиките и дали на някой му е отказано поради лоша методика на мен не ми е известно.

Мисля, че който е кандидатствал му е дадено правото.

Другото нещо, което е формално е, че седем дни преди изборите аз трябва да посоча в кои секции ще правя екзитпол и да кажа, кой ще прави в тази секция, но това е формално изискване.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, реших да ви предложа нещо, ако сте съгласни и можем ли да се обединим около него.

Първо предложение, при регистриране да предоставяш методика за извършено наблюдение.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Да.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Тази методика да е ясна. Например, имам намерение 6 хиляди наблюдатели искам да концентрират наблюдението си в тази част или върху определени целеви групи и т.н.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Добре, ЦИК да си направи един въпросник и по този въпросник ще си дадеш методиката.

Има много въпроси, включително с финансирането. От къде ти идват парите? Да ви кажа ли 4000 души колко струват. От къде ти идват парите. Извинявайте, но партиите си регистрират финансите, а наблюдателската организация защо да не ги регистрират. Социологическата агенция е задължена да каже кой я е финансирал.

Това означава методика. Да се каже как се обучават хората, като всичко това е методика.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Второто ми предложение беше, ако са представили доклад за извършено наблюдение.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Това е най-простото, можем да го направим, поне това задължително трябва да се направи.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: При регистрацията представете си методиката за извършено наблюдение и след това сте длъжни да представите доклад за извършеното наблюдение.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Което се вписва идеално и с предоставяне на някаква декларация за направените разходи.

Това, което аз се сещам да има минимална експертиза или практика въобще на съществуване на организацията. Тя може да е регистрирана отдавна, но поне история като дейност да е имала, ако не изборите, то в някаква социално свързана дейност. Така, че каквато и да е минимална практика или опит в някаква социална сфера, не е необходимо да бъде проект, който да е бил финансиран, а да имат история и начин на действие.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не искам да връщам ситуацията в България, там където беше. ГИСДИ и БСЧИ само и по закон.

От 1990 година по закон само тези две организации имаха право да подават избори до 2003 г.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Сега отидохме на другия полюс и абсолютно всички имат право.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Добре, ние сме се съсредоточили само върху наблюдателите, а анкетъорите и представителите на

партии и застъпници също са в изборното помещение, както наблюдателите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: По същия начин защо е необходимо да имаш застъпник и представител на партия?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Спокойно можем да предложим партийния представител да отпадне. Има още един аргумент, когато имаш коалиция, като коалицията ти е от четири елемента, всъщност тази коалиция няма право на един застъпник, а има право на четирима застъпника.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Да, защото първо се регистрират партиите, а след това се регистрират коалицията.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Извинявайте, но едното е един субект и другото е един субект. Единият има един застъпник, а другия има право на четирима застъпника. Има много проблеми в това отношения.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Идеята на застъпника повече е насочена към кандидата. Застъпникът представлява интересите на отделния кандидат. Партийният представител или представителят на коалицията защитава идеите на цялата партия, такава е логиката на нещата.

Колеги, да вървим към приключваме да изписваме ли информационната кампания, необучените СИК и РИК, или така да остане текстът – „Усъвършенстване на уредбата за медийните пакети и социологическите включвания“?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Регулация на медийните пакети. Медийните пакети са частен случай.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това означава, че отпада.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Да.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Социологическите проучвания ги постави в отделна точка.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Медийните пакети отпада и остава текстът „Усъвършенстване на уредбата за...“.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Какво става с текста за регулация на медиите?

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Регулацията на медиите остава. Текстът „Усъвършенства уредбата за социологическите проучвания“ остава.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: За необучените СИК и РИК така ли ще остане?

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Това е проблемът за обучението по принцип.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Поради липсата на конкретно обучение на СИК и РИК.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Има още един проблем, че имаме много голямо текучество. Не може ли да се направи усилие малко да се намали това текучество. Да поставим някаква бариера, не до последния ден, а например една седмица предварително. Ето тази промяна да се запише.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Отваряме много голямата кутия на Пандора. Това текучество зависи от политическите партии.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: До една седмица преди изборите могат да ги предоставят с резервите.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Прави се от тях.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Необходимо е да е конкретно, те го правят, но не ходят на практика на обучение.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Може би, ако приемете предложението, да запишем: „Обучението на СИК и РИК и обучителното звено“, защото Галя имаше такова предложение.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Формулирах го, „текучество и обучение на членовете на СИК и РИК“.

Преди да закрия заседанието, искам да ви помоля на форума на очертаващите се извънредни поредни предсрочни избори ние трябва все пак да вземем мерки и за себе си – от кога до кога излизате във ваканции, трябва да се каже следващия път и изобщо какво ще правим.

МИХАИЛ МИРЧЕВ: Наблюдателите нямат ваканция, ние сме стожери на гражданския интерес.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: В миналото заседание професор Друмева беше изпратила едно становище.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: В имейла, който сме получили е записано, че ще се разглежда следващият път.

ПРЕДС. ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, благодаря за участието.

Закривам заседанието на Обществения съвет.

(Закрито в 15,45 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Даниел Стоянов

Стенограф:

Петя Гаврилова